

ANALIZA CONFORMITĂȚII CALITĂȚII MACHETĂRII REVISTELOR ATOHTONE CU IMPLICAȚII ASUPRA PERCEPȚIEI VIZUALE

Alexandra OSOBA, Natalia ONICI, Viorica CAZAC

Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat: Machetarea contribuie la organizarea structural-compozițională a elementelor textuale și grafice în vederea asigurării funcționale a produselor funcție de predestinația lor. Stilul de aranjare în pagină este determinat de măiestria machetatorului (designerului) bazată pe cunoștințe temeinice de interdependență corelațională: forme-semnificație-conținut. Lucrarea prezintă rezultatul analizei conformității cerințelor de constituire estetică și machetare a celor mai populare reviste de pe piața R Moldova.

Cuvinte cheie: compoziție, impact vizual, revistă, machetare.

Introducere

Delimitarea clară între diferite mijloace mass-media treptat dispare. Ziarele din ce în ce mai mult seamănă cu revistele. Revistele împrumută din designul ziarelor de altădată, modernizându-se, aplicând tehnologiile actuale, informații din diverse domenii, elemente de joacă, etc. Revistele au o durată de viață mai lungă decât ziarele, dar nu la fel de lungă ca și cărțile. Probabil că, din acest motiv designerii de carte sunt mai conservativi.

Sursele de specialitate constată existența a unei multitudini de metode de machetare, deși în unele reviste se remarcă eforturile de a asigura corelația stilistică de machetare integră pe toate paginile, spre exemplul machetarea revistei utilizând metoda tip ”grilă” (Ex. Revistele: ”Дизайн. Архитектура. Стиль”, ”Auto Motor și Sport”). În alte reviste, se observă tendința de machetare diferită în cadrul uneia și aceleiași reviste, utilizând mai multe metode de aranjare a materialelor publicațiilor (Ex. Revistele: ”Odoraș”, ”Men's Health”).

Fiecare revistă are propria sa formulă unică de constituire estetică. Chiar în faza incipientă, nefiind materialul așternut pe hârtie, redactorii au o idee exactă despre cum trebuie să arate revista. Importantă este predestinația și obiectivele revistei: un profit bun și sigur, promovarea unor idei, construirea unor relații publice, reprezentarea unei organizații sau pur și simplu materializarea energiei creatoare a editorului, machetatorului, designerului, etc.

Unele reviste corespund în mare măsură cerințelor de noutate și atractivitate vizuală (Ex. Revistele: ”Aquarelle”, ”Femeia”), altele – cerințelor organizării și structurării vizuale (Ex. Revista: ”Дизайн. Архитектура. Стиль.”).

Revista publicată trebuie să atragă și să mențină interesul cititorului cu articole interesante ca conținut, aranjare în pagină pentru o ușoară lecturare, imagini clare ce descriu sau definesc conținutul unui text, articol, etc. Revista predestinată popularizării anumitor concepții poate fi editată într-o formă mai austeră, atunci când nu există necesitatea delectării cititorilor cu soluționări decorative în abundență. Astfel de reviste folosesc adesea hârtie simplă, uneori destul de ieftină, paginile lor nefiind exagerat de ilustrate.

Revista proiectată pentru promovarea anumitor produse și servicii trebuie să fie realizată la nivel înalt, în special dacă se adresează publicului larg. În cazul în care aceasta este o publicație internă, revista poate fi machetată mai ”familiar”. Revistele corporative impun necesitatea monitorizării detaliate a cheltuielilor suportate. Pentru cazul în care membrii corporației susțin financiar apariția revistei, este puțin probabil că ei să aștepte o ediție sofisticată și pretențioasă (Ex. Revista ”Felicia”).

Repere de analiză a conformității calității machetării revistelor

1. Metode de machetare a paginilor revistelor. Metoda grilei modulare.

Majoritatea revistelor se machetează utilizând metoda grilei modulare, numită și metoda tip ”grilă”. Sistemul modular de machetare presupune divizarea suprafeței paginii în module, care în procesul de aranjare a elementelor textuale și grafice în spațiul paginii sunt combinate, ocupând sferturi, treimi sau jumătăți de pagină.

Într-un astfel de sistem, toate titlurile sunt plasate pe liniile grilei și toate imaginile, coloanele de text completează unul sau mai multe module (dreptunghiuri).

Grila modulară este folosită și la etapa de elaborare a prototipului și în machetarea propriu-zisă. Publicațiile ce abordează un sistem rigid de structurare a informației în pagină impune utilizarea unei grile detaliate, în care să fie identificat în mod clar locul de amplasare a imaginilor și titlurilor [1].

2. Organizarea structural-compozițională a revistelor

Designul revistelor impune organizarea structural-compozițională conform principiilor compoziționale existente și aplicate în estetica vizuală:

Legea proporțiilor. Sunt percepute bine paginile machetate care respectă proporționarea după sistemul "secțiunii de aur" (1:1,62). După acest principiu de proporționare sunt ordonate și elementele componente ale formei paginii de ziar: lățimea și înălțimea coloanelor, lățimea și înălțimea majorității caracterelor fontului normal.

Legea contrastelor. Potrivit acestei legități, elementele megieșe trebuie să fie în contrast unul față de altul. Aceasta referindu-se în primul rând în cazul revistelor și ziarelor la culegerea și aranjarea titlurilor informative și incitative (supratitlurilor), titlurilor și subtitlurilor, titlurilor de rubrici. Legea contrastului este aplicată și în alternanța petelor deschise la culoare (text) și închise (fotografii).

Legea echilibrului denotă că, elementele paginii trebuie să fie aranjate astfel, încât să nu producă senzația că o parte a compoziției este mai "greă" decât alta. Elementele "grele" sunt considerate fragmentele mari de text, fotografiile, titlurile culese cu corp de literă mare. La fel, formează senzația de "greu" elementele ca: ramele, fundalurile, elementele marginale. Articolele scurte – notițele, liniile, ilustrațiile de tip liniar, fac parte din echipa elementelor "ușoare". Legea echilibrului impune și respectarea proporționării diferitor elemente ale paginii în raport unul cu altul.

Legea ritmului se manifestă prin alternanța și repetarea unor părți omogene: alternanța rândurilor, paginilor, coloanelor, spațiilor între cuvinte și între coloane.

S-ar părea că repetarea într-o ediție a acelorași tehnici de prezentare (același stil pentru titluri, legendele ilustrațiilor, etc.) trebuie să conducă în mod inevitabil la monotonie și șablonare. Dar realitatea denotă exact contrariul. O astfel de metodă de prezentare asigură armonie și integritate la crearea imaginii paginii revistei, facilitează căutarea materialelor, generează cititorului sentimentul de stabilitate la percepere [1-3].

Legea armoniei. Utilizând diverse tehnici de machetare, designerul trebuie să rețină faptul că, toate elementele de prezentare ale paginii necesită corelare între ele, asigurând unitate armonioasă. Respectarea legilor compoziționale fundamentale reprezintă o condiție obligatorie necesară de asigurat în pregătirea revistelor la nivel profesional, iar utilizarea mijloacelor și tehnicilor de prezentare trebuie să fie mereu conștientizată și subordonată unui concept integrat [2].

3. Modele grafice de paginare

Analizând o gamă largă de reviste, la prima vedere s-ar putea părea că există o mulțime de modele grafice de paginare, aproape la fel de multe ca și revistele. În același timp, fiecare revistă concepută bine estetic, cu siguranță este constituită în conformitate cu anumite principii. O revistă poate fi fundamentată de utilizarea unui model de paginare, fie acesta "static" sau "dinamic".

Modelul static conform surselor bibliografice de specialitate [1-3] de regulă, este determinat de predominanța pe orizontală, fiecare material fiind prezentat izolat, fără a interacționa cu cele vecine. Articolele denotând un aspect liniștit, fără titluri stridente, culese cu un corp de literă relativ mic, de multe ori cu caractere ce fac parte din aceeași garnitură ca și text de bază, cu puține ilustrații.

Modelul dinamic are paginile în mișcare: materialele "se agață" unul de altul, ies în evidență prin mijloace ornamentale (fiind utile și titlurile culese cu caractere mari, o varietate mare de linii de separare de diferite grosimi și abundență de ilustrații). Modelul dinamic tinde structural spre verticală.

Nu se poate afirma cu certitudine că un model este mai bun sau mai rău decât altul. Ideea constă în alegerea pertinentă a modelului grafic de paginare. Revistele pentru tineri, de regulă, gravitează spre un model dinamic, deseori în detrimentul lizibilității – putând fi remarcate modele de încadrare a imaginilor în text care nu oferă nici o șansă pentru lectură. Presa de afaceri, în schimb, poate aplica un model static fără exces de elemente decorative, deoarece este cumpărată pentru informare și nu pentru delectare [3].

Rezultate și interpretări.

Pornind de la obiectivul studiului cu referință la analiza conformității revistelor naționale cu principiilor de constituire compozițională vizând procesarea revistelor cu implicații asupra conformității percepției vizuale, în studiu au fost implicate 8 titluri de reviste (tabelul 1, tabelul 2).

Tabelul 1. Dimensionarea revistelor funcție de criteriul de sex și interes

Reviste pentru femei:	Reviste pentru bărbați:	Reviste de interes general:
1. Aquarelle. 2. Femeia. 3. Odoraș.	1. Men's Health. 2. Auto Motor și Sport.	1. Дизайн. Архитектура. Стиль. 2. VIP magazin 3. Felicia

Tabelul 2. Revistele implicate în analiza conformității cu principiile de constituire compozițională a paginilor revistelor cu implicații asupra percepției vizuale

Reviste implicate în studiu	Reprezentare grafică	Reviste implicate în studiu	Reprezentare grafică
"Aquarelle" Mai 2013		Дизайн. Архитектура. Стиль. Nr.18	
"Femeia" Octombrie 2013		VIP magazin	
Odoraș nr. 8 (67) 2013, nr. 6 (65) 2013, nr. 3 (62) 2013.		Felicia	
Auto Motor și Sport		Men's Health noiembrie 2013	

Revista "Aquarelle" are caracter dinamic, aspect atractiv, respectând structura internă. Denotă o trecere ușoară și bine determinată de la un articol la altul. Sunt respectate legile compoziționale. Imaginile completează și elucidează conținutul textual.

Revista „Femeia” are aspect atractiv prin alegerea riguroasă a imaginilor, a fonturilor, a cromaticii. Original este prezentată utilizarea inițialelor, cât și evidențierea titlurilor rubricilor cu culoare.

Revista „Odoraș” abordează stilul dinamic de machetare, remarcându-se o abundență de imagini tematice, elemente decorative, care se utilizează atât în vederea separării materialelor cât și pentru evidențierea titlurilor, unor enunțuri. Revista este multicoloră, are caracter vesel și vioi.

În ediția „Auto Motor și Sport” se observă respectarea unui model de machetare strict, respectându-se integritatea stilului. Atenția este captată datorită plasării dinamice a imaginilor și aplicării legii contrastului în paginarea titlurilor și a unor notițe marginale.

Revista „Дизайн. Архитектура. Стиль.” se remarcă printr-un format neobișnuit pentru reviste – unul dominant orizontal. Are o structurare clară a spațiului paginii. În structura compozițională a ediției se simte ordonarea ritmică a materialelor. Deși este complicat de a echilibra paginile cu multe imagini, designerului i-a reușit acest lucru – paginile nefiind încărcate, în jurul ilustrațiilor existând suficient spațiu, pagina „respirând”.

Revista „VIP magazine” – este o revista ilustrată în adevăratul sens al cuvântului. Imaginilor le este atribuit rolul principal în compoziția revistei, uneori remarcându-se excesul de imagini. Textul reprezentând mai mult un comentariu la ilustrație decât un element informațional aparte. Echilibru între elemente textuale și cele grafice este asigurat. Ediția are pretenția asigurării unui caracter luxos și elită.

Revista „Men’s Health” este caracterizată de un model grafic dinamic de procesare. Unele articole sunt structurate după o grilă clar definită, altele – la prima vedere, nu respectă nici o ordine. Însă paginile sunt echilibrate, utilizând imagini selectate cu grijă, fundaluri umplute cu culoare solidă și titluri evidențiate cu culoare și font.

În revistă „Felicja” persistă un model de machetare haotică atât a imaginilor cât și a textului. Sunt respectate numărul de coloane, însă nu și caracteristicile dimensionale ale lor. Imaginile selectate sunt clare, corespund informației ce le descriu, doar că unele din ele depășesc formatul paginii. Pe lângă aceasta se remarcă dezavantajul amplasării textului peste imagini, nefiind suficient de lizibil, informația pierdându-se.

Concluzii

În rezultatul analizei structural-compoziționale a revistelor autohtone se poate menționa faptul că, în mare parte acestea corespund exigențelor impuse procesului de machetare.

Modul în care sunt aranjate elementele componente într-o pagina depinde de imaginația și bunul gust al designerului. În revistele „Femeia”, „Дизайн. Архитектура. Стиль”, „Auto Motor și Sport” de la prima pagina se creează o impresie bună și interes pentru articolele publicate în ele. Aceasta denotă că o revistă trebuie să fie atractivă și interesantă și să arate în mod clar ce conține restul paginilor.

La respectarea celor expuse se va ține cont de faptul că, atunci când începe machetarea propriu-zisă a unei reviste, trebuie de considerat următoarele:

- stilul pentru care se optează;
- elementele componente ale unei pagini (imagine, text, titlu, coloncife, colontitluri, note de subsol, elemente grafice, etc.);
- conținutul textual;
- grafica;
- corelația și trasabilitatea cu alte articole din numerele anterioare sau din același număr, dar care abordează aceeași tematică;
- modul de structurare a paginii.

Recomandări:

- ✓ o revistă trebuie să atragă prin subiectele abordate, prin ilustrații, cât și prin modalitatea de paginare;
- ✓ conținutul unei reviste trebuie să fie echilibrat, structurat, facilitând găsirea ușoară a informației;
- ✓ trebuie evitată supraîncărcarea paginilor cu imagini și elemente decorative, utilizând spațiile libere;
- ✓ este obligatorie respectarea organizării structural-compoziționale a paginilor.

Bibliografie

1. Зуев, Борис. *Журнальный дизайн*. КомпьюАрт 12'2001, pag.
2. Карамашева, Евгения. *Создание индивидуального облика издания*. КомпьюАрт 10'2001
3. Карамашева, Евгения. *Создание индивидуального облика издания*. КомпьюАрт 11'2001